

Již po páté otvíráte stránky školního časopisu, který je sice ještě vytvořen v zimním období, ale s nádechem jara, které se k nám neudržitelně blíží. Odložíme rukavice, šály a čepice a vše kolem nás se začne probouzet a kvést a zelenat. A budou vás čekat další zážitky, o které se s námi podělíte v Břežňáčku.

Slavíme ...

Masopust

Po temném zimním období se vlada Slunce opět navrácí. Příroda se probouzí a mezi lidmi nastává uvolnění.

Čas od Třech králů do Popeleční středy je nazýván Masopustem (z latinského carne vale-dáme masu sbohem). Je velmi starým předkřesťanským svátkem spojeným s očekáváním návratu jara. Je to období maškarních oslav a průvodů. V těchto masopustních průvodech se často objevovalo parodování neoblíbených úředníků, některých profesí i lidských vlastností směšnými maskami. Přestrojování lidí do masek nebylo jen lidovou zábavou, ale lidovou magií k zajištění bohaté úrody, plodnosti a hojnosti po celý rok. V masopustním pečivu, především ve žlutých, dokulata tvarovaných a tukem lesknoucích se koblihách, můžeme vidět podobu navracejícího se slunce. Od Popelečné středy následoval 46denní přísný půst až do Velikonoc.

Masopustní veselí

Tučný čtvrtek je čtvrtek před masopustní nedělí. V tento den měl člověk jíst a pít co nejvíce, aby byl celý rok při síle.

Masopustní neděle je den, kdy začínala masopustní zábava. Také toho dne byl oběd bohatý, ale netrval příliš dlouho, protože se všichni chystali do hospody nebo k muzice. Někdy se tancovalo přímo na návsi a tanec se často protáhl až do rána.

Masopustní pondělí probíhalo také ve znamení zábavy a tance. V mnoha vsích se konal „mužovský bál“, kam měli přístup jen ženatí a vdané.

Masopustní úterý bylo vyvrcholením masopustu. Toho dne procházely vesnicemi průvody maškar, hrála se masopustní divadelní představení, secvičená obvykle žáky. Obchůzky masek neměly závazná pravidla, záleželo na vtipu a fantazii „maškarádů“, jaké taškařice budou provádět. Masky byly všude pohoštěny.

Téměř všude končila masopustní zábava přesně o půlnoci v úterý. Tehdy ztroubil ponocný na roh a rychtář nebo radní všechny vyzval, aby se v klidu rozešli domů, protože nastala středa a s ní velikonoční půst. Lidé věřili, že pokud budou o masopustu tancovat přes půlnoc, objeví se mezi nimi ďábel, často jako cizinec v zeleném kabátě. Druhý den na Popeleční středu byl oběd už velmi postní, většinou čocka s vajíčkem, sýr, chléb, vařené brambory.

...

Mezinárodní a významné dny

2. března, Mezinárodní den boje spisovatelů za mír – tento den je vyhlášený mezinárodní organizací sdružující spisovatele, kteří bojují za mír perem, PEN klubem. Klub se zasazuje o svobodu spisovatelů celého světa, jelikož svoboda slova, je v mnoha zemích ještě nepřijatelná a lidé jsou za svá slova trestáni. Jaké štěstí, že naší země se to netýká, ale můžeme si vzpomenout a přestavit si tak omezené právo vyjádřit se v jiných zemích.

6. března, Den jódu – tento důležitý prvek ovlivňuje hlavně náš psychický vývoj. K hlavním nositelům jódu patří mořské ryby a mořské řasy. Proto bychom si měli dvakrát týdně k snědku dopřát mořskou rybkou nebo používat alespoň jodizovanou sůl. Nezanedbatelný obsah jódu má jablko, maliny, citrony, černý rybíz,

ale i rajčata a mrkev.

8. března, Mezinárodní den žen – tento den vznikl díky stávce švadlen roku 1908 za zlepšení životních podmínek pro ženy, následoval boj za rovnoprávnost a spravedlnost a samozřejmě mír. Do roku 1990 byl tento den oficiálním svátkem, ženy dostávaly karafiáty, konaly se oslavy. Ale i přesto se dnes ještě MDŽ v některých rodinách slaví. Schválně ... co u vás?

11. března, Evropský den mozku – význam mozku připomínat zřejmě nemusíme, neboť bez mozku by žádný živočišný druh nemohl žít. Jedná se však o nejméně probádaný orgán nejen lidského těla. V tento den se uskutečňují přednášky odborníků z oboru, aby předali své poznatky a výsledky výzkumů široké veřejnosti. Nejčastějšími tématy jsou fungování mozku, zpracování bolesti, chuti, vnímání obrazu, přenos sluchových informací.

15. března, Světový den spotřebitelských práv je vyhlášen na podporu ochrany spotřebitele, což je každý z nás. Máme právo na bezpečnost výrobků a služeb, na informace, právo na výběr a také právo být slyšen, což se týká hlavně reklamací.

18. března, Mezinárodní den nenávisti – je to den, kdy si připomínáme, že nenávist není doopravdy něco, čím bychom se chtěli pyšnit. Nenávist by mohla prostě zmizet.

22. března, Světový den vody – voda, a hlavně pitná nezávadná voda, je jedním z největších bohatství. Na světě přesto

žije přes miliardu lidí, kteří mají nedostatek pitné vody a jsou tak přímo ohroženi na svém zdraví. Šetřit se má vším, co k našemu životu potřebujeme a vodou obzvlášť.

24. března, Den horské služby v ČR – k tomuto dni se váže smutný příběh dvou sportovců z roku 1913, který se odehrál v Krkonoších. Jeden z nich se zranil a druhý mu poskytl část svého ošacení. Bohužel zahynuli oba, ale díky tomuto činu, kdy pomohl člověk člověku v tísní v horách, se připomíná důležitá práce horské služby. A kdo na hory vyjíždí, měl by se chovat zodpovědně a chránit své zdraví.

27. března, Světový den divadla – divadlo má nádhernou schopnost propojovat lidi různých kultur, dává prostor pro absolutně nenásilnou formu výchovy a informací. Dává nám emoce, umí rozesmát, rozplakat a umí lidi spojit.

28. března, Den učitelů v ČR – v tento den se narodil Jan Ámos Komenský, nejznámější a nejvýznamnější pedagog pocházející z naší země. Vytvořil nový pohled na pedagogiku. Součástí oslav je i každoroční předávání cen a vyhlašování výsledků ankety Zlatý Ámos pro nejlepšího učitele.

...

Jan Ámos Komenský „vzdělání nikdy nekončí, je neustálé“

Narodil se 28. března 1592 na jiho- východní Moravě. Byl poslední biskup

Jednoty bratrské. Během svého života si získal pověst především jako pedagog, resp. teoretik pedagogiky a autor mnoha spisů z tohoto oboru. Byl jediným tvůrcem originální, filosoficky ukotvené pedagogické soustavy v českých zemích, zabýval se všeobecnou teorií výchovy, didaktikou, vytvořil speciální metodiku výuky jazyků a sám sepsal originální učebnice. Zemřel 15. listopadu 1670 v Amsterdamu.

Poprvé definoval pojem školní rok, školní prázdniny a školní týden. Ve třídách by měli být žáci stejného věku a stejné úrovně znalostí. Pokud je ve třídě větší počet žáků, doporučuje pro učitele pomocníka (ve třídách bývalo 80 až 100 žáků). Každá třída by měla mít svou místnost pro výuku, každý žák by měl mít učebnice, učitelé by měli mít poznámky, jak s učebnicí pracovat.

Kladl důraz na kázeň, odmítá tělesné tresty za nezalost, ale za porušení kázně je v určitých případech připouští.

Výchovu rozdělil do čtyř stupňů po šesti letech:

- do 6 let mateřská škola
- do 12 let povinná školní docházka

- do 18 let latinské školy, gymnázia
- poté university

Stanovil obecně platné vyučovací zásady:

- učit se musí od mládí
- povinná školní docházka (chytří, hloupí, chudí, bohatí, ...)
- názorné vyučování
- nutnost určitého stupně vzdělání, horlivost
- přiměřenost látky k věku
- vše převádět do praxe
- vyučovat od jednoduššího ke složitějšímu
- nutnost stálého opakování
- žák má být současně učitelem
- vyučování má být zábavné

Děti dělil podle nadání:

- bystré, dělají radost
- bystré, líné
- bystré, vzpurné
- s nedostatkem bystré mysli
- s nedostatkem bystré mysli, líné
- s nedostatkem bystré mysli, vzpurné

Rodiče a učitel mají být vhodným příkladem pro dítě a vést jej ke správné životosprávě. Doporučuje vhodnou stravu, střídání práce s odpočinkem, dostatek spánku (8 hodin) a péči o hygienu těla.

V našem školství jsou opravdu velké stopy Jana Ámose Komenského, a právě na den jeho narození naše republika slaví Den učitelů.

9 otázek pro ...

K otázkám na tělo se statečně postavila naše paní učitelka Eva Kadlecová, která doslova propadla matematice. Mezi její další předměty patří fyzika a zeměpis. Paní učitelka je maminkou dvou dospělých dětí a babička dvou vnoučátek. K úspěšným přijímacím zkouškám dovedla již hodně žáků a věříme, že každý na ní s láskou vzpomíná a uznává, že ta dřina stála za to.

Prvníáci se ptají, zda měla i jiné zaměstnání nebo učí celou dobu.

Učím od ukončení vysoké školy, to je od roku 1985. Myslím, že už ve 4. třídě si dokážete sami spočítat, jak dlouho jsem paní učitelkou.

Druháci by chtěli znát, jak taková paní učitelka dokáže vyplnit svůj volný čas.

Volný čas obětují hlavně vnoučatům, tatínkovi a zbytek využívám ke sportování, při kterém si opravdu odpočinu.

Třetíáci jsou zvědaví, která třída se na druhém stupni učí nejlépe.

Z tříd, které učím je to osmá třída. Klid a pozornost v hodinách jim přináší ovoce v podobě dobrých studijních výsledků.

Čtvrtáci už by přáli paní učitelce odpočinek, a tak se ptají, na co se nejvíce těší do důchodu.

Těším se, že budu sportovat, věnovat se více vnoučátkům a také cestovat.

Pětka zajímá, jak se dostala ke stolnímu tenisu.

Asi na mně ten „pinčes“ čekal. Ve 14 letech, na dovolené s rodiči, jsem poznala kamarádku, která stolní tenis hrála. Začala jsem s ní na dovolené hrát a když jsem jí

porazila, tak mi to dodalo takovou chuť, že jsem ho mezi své sportovní aktivity prostě zařadila. A od té doby hraji.

Šestka chce vědět, které státy navštívila a kde se jí líbilo nejvíce.

Cestuji ráda, v Evropě jsem navštívila desítky států, nejvíce se mi líbilo Norsko pro svou fantastickou krajinu.

Sedmíčka ví, že paní učitelka je dáma se sportovním duchem a zajímá se, který sport jí baví nejvíce a ve kterém je fakt dobrá.

Baví mě volejbal, lyžování, stolní tenis, badminton, nohejbal a turistika. Nejsm fakt dobrá v ničem, ale vše dělám pro radost a s velkou chutí.

Osmička se ptá, jestli má raději matematiku nebo fyziku nebo dokonce zeměpis. A proč?

Všechny předměty vyučuji s oblibou, ale matematika je matematika. Je to logická věda. Ráda opravuji testy a hledám chyby.

Devítka by chtěla vědět, jestli se na příjmačky připravovala zodpovědně tak, jak to chce i po nich.

Samozřejmě ano. Dokonce jsme chodili k paní učitelce počítat i domů.

...

Příběh o Zajících

Kdesi hluboko v lesích žil jeden spokojený Zajíc. Měl všechno, co potřeboval. Pár přátel, zásoby jídla na zimu, a hlavně svou velkou, prostornou noru. Jenže po nějaké době mu ani tohle nestačilo a chtěl více. Napadlo ho, že by svou noru

mohl zvětšit, aby měl více prostoru. Hned ve vedlejší noře bydlela malá Zaječice, ke které se Zajíc vydal. Když jí řekl, že chce její noru, Zaječice odmítla. Byla to přeci její nora, a proto neměla důvod mu jí dávat. „Pokud mi ji nedáš, tak ti ji rozdupu,“ Zajíc se začal vztekat a vyhrožovat Zaječici. Jenže ta věděla, že pokud jí zničí její noru, ona si jí zase opraví. „Tak ti seberu všechno jídlo,“ vyhrožoval zajíc dál, ale Zaječice se stejně nedala. „Dojdu si pro nové, navíc mám spoustu přátel, kteří mi pomůžou.“ Po těchto slovech se Zajíc naštvál a oddupal pryč. Nevěděl však, že i přes jeho zlé chování, ho má Zaječice ráda. A jelikož se přeci jenom trochu bála naštvaného Zajíce, postavila si kolem své nory plůtek.

Když se zajíc druhý den vrátil, spatřil plůtek a začal do něho bušit takovou silou, až se celý otrásal. „Zaječice, vylez!“ řval na ni Zajíc a dupal svými tlapkami na plůtek. Zaječice vystrašeně vykukla ze své nory. „Tento plůtek mě

nezastaví, stejně tvojí noru chci,“ nedal se Zajíc.

Zaječice vzhledla k obloze, načez dostala skvělý nápad. „A co kdybychom ty dvě nory spojili dohromady a bydleli v nich společně?“ optala se Zaječice Zajíce, který najednou přestal bušit do plůtku. Možná měla Zaječice pravdu. Nebyl by to špatný nápad bydlet společně. Navíc by měl větší noru, a to bylo to jediné, co chtěl. A taky by žil se Zaječicí, kterou měl hluboko v srdci rád. Odhodil tedy svou zlost a přikývl.

A tak někde hluboko v lesích Zajíc se Zaječicí propojili své nory a žili krásný, společný život.

Bára Gossová

...

Prvníci přivítali předškoláky

Dne 15. 2. stávající 1. třídu navštívili předškoláci-budoucí prvníáci. Připravili

jsme pro ně několik stanovišť, kde plnili různé edukační úkoly. Stanoviště měla vždy na starost dvojice prvňáků, ti zároveň dohlíželi na správné plnění úkolů. Naučili jsme se společně krátkou básničku. Prvňáci jim také na závěr zazpívali. Prostě si vyzkoušeli, jak to vypadá ve škole a na co se mohou těšit.

...

Obratlovci v pětce

V přírodovědě páťáci právě probírají obratlovce, jejich členění, a tak nebylo na škodu zástupce obratlovců si přinést na hodinu, a to buď na fotkách či fyzicky. Nejdříve se představil kocour Felix, zdatný krásný savec, který patří Máťovi Reineltovi a přivezla mu ho na hodinu babička. Kočka domácí vždy sloužila člověku především jako lovec hlodavců, ale dnes už se bere jako společník a mazlíček člověka. Děti kocoura zařadily správně mezi obratlovce, vyzdvihly jeho typické znaky,

proč zrovna patří k savcům, popsaly stavbu těla, kde podtrhly dlouhé tělo pokryté srstí, poměrně širokou a krátkou hlavu a středně dlouhý ocas, a Felix si mezitím prohlížel nejen děti, ale i třídu.

Dalším živým modelem byl papoušek agapornis Káji Dvořákové, kterého pojmenovala Merlin a který s dětmi byl ve

třídě po celý den. Přivítal je tím, že všem přistál na hlavě. Opět správně Merlina zařadily mezi obratlovce do skupiny ptáků. Popsali stavbu těla pokrytého zeleným peřím, které ve spodní části přechází ve žluté odstíny. Líce, čelo a hrdlo má oranžovo-červené, hrud' je zlatavé barvy, nohy jsou šedé a zobák červený. A že je to Káji mazlíček převedl, když na nastavenou ruku sám přilétl. Ostatní představení domácích mazlíčků se odehrávalo prostřednictvím fotografií, které si děti připravily, a tak jsme popisovaly morče, želvu, psy.

...

A zas ten nepořádek v budkách ...

I když by se mohlo zdát čištění budek jako činnost vůči obyvatelům budky záškodnická, vždyť si to tam chudáčci museli těžce nanosit, opak je pravdou. V ptačí budce se kupí kromě slámy, větviček, peří nebo chlupů, které si ptáci nanosí jako stavební materiál, také zbytky trusu a nestrávené zbytky potravy. Přestože většina ptáků je čistotných a hnízdo v budce průběžně uklízí (ptačí rodiče vynášejí trus a zbytky potravy pryč z budky) nedokážou ho vyčistit úplně. Ptačí budka se pak stává prostředím, kde se množí a přežívají ptačí paraziti či zárodky různých nemocí, které následně můžou velmi oslabit mláďata vylíhlá na jaře. Navíc takové „špinavé“ hnízdo není atraktivní pro ptačí nájemníky v dalších letech a ti ho pak nemusí vůbec osídlit. Proto naši sedmáci s paní učitelkou Fořtovou vyrazili na úklid budek, aby tak zvýšili pravděpodobnost jejich obydlí.

lení. Sedmáci byli poprvé na této akci, o to víc si to užili a ani jim nevadilo, že s paní asistentkou malinko změnili směr a cestu si tak prodloužili. Odměnou pro ně bylo objevení jednoho malého vrabce, který se už jara sám nemůže dočkat. Byli šikovní, budky vyčistili a my se můžeme těšit na jarní zpěv ptáčků.

...

Jak nás ovlivnila a překvapila karanténa?

Nevím, jak karanténa ovlivnila ostatní, ale nás, devátou třídu, velmi zaskočila, protože bychom se měli připravovat na přijímací zkoušky a střední školy, místo toho jsme byli doma nebo na online výuce, která nám nedává tolik, jako být ve škole.

Tři karantény nás vedly k obavám, co bude dál. Snad pomalé rušení covidového opatření přinese už jen to dobré.

I přes to všechno jsme moc vděční a rádi, že máme takové učitele jaké máme a naučili nás spoustu věcí, i když to bylo složitější a velmi omezené.

Těšíme se, až budeme moci být opět ve škole v našem kolektivu, aniž bychom se museli obávat, jestli nás zase zavou nebo ne.

Springsová Anna 9.A

...

Sestry Ciprový

Žákyně 4. třídy Tereza Ciprová se spolu se svou sestrou Markétou Ciprovou, bývalou žákyní naší školy, věnují krasobruslení. Obě začaly v Chomutově, ale do roku 2017 krasobruslí za Most. Umíte se představit, že trávíte každý den dvě hodiny na ledě? Tak přesně takovéto krasobruslení pro tyto dvě sestry bylo a je. Marky začala bruslit v sedmi letech, a to díky svojí kamarádce, ale také kvůli obdivu tohoto sportu. Třikrát stála na stupínku vítězů, tzv. bedně. Za což jí moc gratulujeme! Na sportu se jí vždy líbil adrenalin při závodech a ladnost tohoto sportu. Se závodním krasobruslením bohužel skončila přibližně v 15 letech kvůli zdravotním problémům a nástupu

na střední školu. Krasobruslení se i nadále věnuje v podobě trénování jako asistentka trenéra. Jejími vzory byly tři krasobruslaři. Javier Fernandez, španělský krasobruslař,

Evgenia Medvedeva, ruská krasobruslařka, a Nathan Chen, americký krasobruslař. Terezka začala již ve třech letech, pro tento sport byla stvořena. Vyhrála 21 pohárů, za které jí taktéž gratulujeme! Na sportu se jí také líbí ladnost. Terezka se krasobruslení stále věnuje a díky jejím skvělým výkonům se dostala do projektu pro ty nejlepší talentované krasobruslaře z republiky. Jejím vzorem je krasobruslařka z jejich klubu Aneta Mrkvičková.

Děvčatům přejeme mnoho štěstí a úspěchů do dalších let.

Týna Gosová 9.A

Terezka o sobě ...

Jmenuji se Terezka Ciprová a je mi 9 let. Bydlím ve Březně a bruslím od 3 let. Na tréninky jezdím do Mostu každý den. V pondělí a v pátek jezdím ráno a musím vstávat ve 4.45 h. V úterý, ve středu a ve čtvrtek trénuji po škole a v sobotu jezdím na závody. Moje trenérka se jmenuje Michaela Smolková a trénuje mě od 5 let. Na tréninku se učím pády, abych mohla cvičit dvojité skoky.

Terezka Ciprová 4. A

OKÉNKO MASTERCHEFA

Banánové lívance

Dopřejte si během chvíle úžasnou snídani v podobě těchto lívanců, jejichž základ tvoří banán. Jsou samy o sobě dostatečně sladké, nemusíte tak přidávat žádný další cukr.

Budeme potřebovat:

2 banány

1 vejce

1/2 lžičky prášku do pečiva

5 lžic hladké mouky (použila jsem celozrnnou pšeničnou)

50 ml mléka

tuk na smažení

Postup:

1. Banány rozmixujte spolu s vejcem a mlékem a postupně vmíchejte mouku s práškem do pečiva.
2. Hustotu směsi sami doladte podle situace. Záleží na velikosti banánů. Těsto musí být středně husté, zkrátka aby lívance i na pánvi držely na místě. Směs nechte chvíli odpočinout, aby mouka trochu nabobtnala.

- 3 Na teflonové pánvi nebo lívanečnicku smažte na troše tuku lívance z obou stran. Na jeden lívanc dáváme dvě lžice těsta.

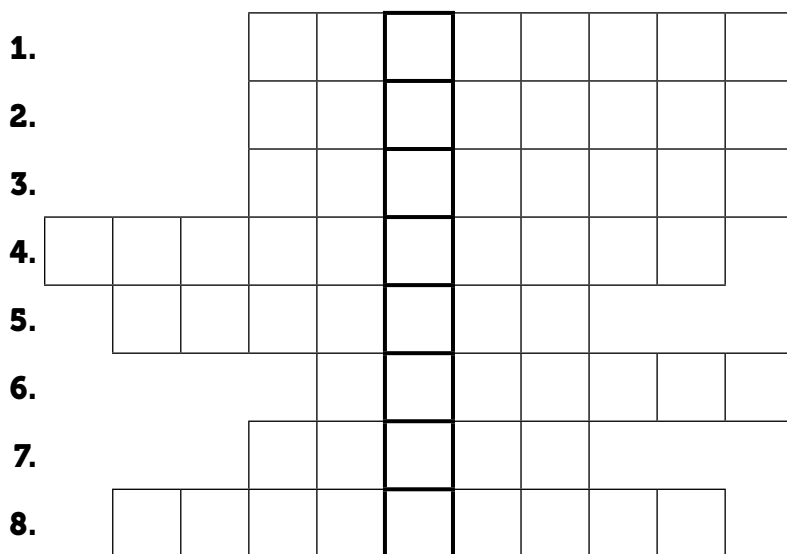
Zdobit je můžete spoustou ingrediencí. Džemy, povidla, sirupy, čerstvé či sušené ovoce, jogurt, smetana, skořice, kakao.

Přejeme dobrou chuť.

Luštíme si vesele ...

Zábavnou chvíli s křížovkou pro vás připravila Emma Šafaříková 8.A. Šanci stát se vylosovaným luštitelem má jen ten, kdo správně křížovku vyplní, vystříhne a vloží do obálky, která je umístěna na chodbě školy.

1. Pletenec z vrbových proutků	5. Jarní květina
2. Malované vajíčko	6. Mláďátko slepice
3. Barevné tužky	7. V průvodu chodí
4. Křesťanský jarní svátek	8. Pták, který na jaře přilétá z teplých krajín

Tajenka z minulého čísla: MATEMATIKA

Šťastnými výherci sladké odměny za správné znění tajenky se stává Anja Sklenářová 8.A a Jiří Krutský 5.A.

Školní redakce:

Leontýna Gossová, Leontýna Čepeláková, Anna Springsová,
Lenka Vondráčková, Daniela Davidková, Emma Šafaříková